

settek hátramaradtjait, a visszatért és visszatérő rokkant hőöket állandóan támogatassuk és segínyezhessük.

3. Ha az értekezlet fenti pontokat elfogadja, küldjön ki kebeléből nagyobb bizottságot.

4. A bizottság azután Muraköz összes társadalmi köreinek bevonásával megalakítja a szoborbizottságot s az özvegyek, árvák, rokkantak segínyező-alap bizottságát.

A nagy tetelzéssel fogadott javaslatához előszörban Hajós Ferenc dr., a kerület országos képviselője szólott, aki a rokkant ügy mai állapota felől az értekezletet tájékoztatva, a humánus hazafias mozgalmat a legnagyobb mértékben üdvözöltvén, indítványozza, hogy előszörban alakítsassék meg a bizottság, mely azután az eszméket tisztázni s az akciót kellő medrére terelni fogja.

Hozzászólott még Pataky Kálmán polg. igazgató, Dénes Béla városi főjegyző, Pálya Mihály takarékpénztári igazgató, Wollák Rezső ügyvéd, Plichta Béla jegyző stb. akik hozzászólásaikkal nagymértékben hozzájárultak a felvetett kérdések megvilágításához s azok gyakorlati kiviteléhez.

A bizottságba a következő városi polgárok választottak be: Antonovics József, Benedikt Béla, Bertin Ágoston, Brauner Lajos, Dénes Béla, Fejér Jenő, Graner Miksa, dr. Grünwald Illés, Hajas József, dr. Hajós Ferenc, Heilig József, Hirschmann Adolf, Hirschmann Leó, dr. Isoó Viktor, Ivacsics Ignác, Kayser Lajos, dr. Kovacsics Ferenc, Löbl Rezső, Lukács József, Masztnak József, Mayer Hermann, Mesterich Aladár, Mozes Bernát, Musikár Ferenc, Neumann Vilmos, Pataky Kálmán, Pálya Mihály, Pátkai Jákó, Pethő Jenő, Petrics Ignác, Plichta Béla, Pollyák Máttyás, Rosenberg Rikárd, Rosman Róbert, Sáfrán Károly, Scheffer Rezső, Székely Vilmos, Szilágyi Dezso, Strahia Ferenc, Sztarahunya József, Tóth István, dr. Viola Vilmos, dr. Wolf Béla, Wollák Rezső, Zakál Henrik, Zrínyi Károly.

Az értekezlet Zrínyi Károly elnököt felkéri, hogy a bizottságot a kérdések konkretizálása céljából mihamarabb hívja össze, addig is érdeklődjék, vajjon a mozgalom a perliki járásra is kiterjeszhető-e, vagy csak a csáktornyai járás területére lokalizáltassék?

Írás az u. n. »offenziva«. Ez az árokklakók millióitól rettegett szörnyeteg, nem jön váratlanul, véres valóságának előjelei messze járnak előtte árokyba borítva az álló harc nyugalomban pihenő segegy katonák lelket.

A vérben, viharban edzett arcokra kiül a gond s az árkok gondatlan meséibe beleszó egy mély sóhaj, melyet ennek a borzalmas rémnek östönöszerű megsejtése csal a felszínre. S mint a köztudó vihar előtt a természet aggodó gazda retteget tekint minden új felhő felé, úgy figyel, retteget a sa-gény árkok-ember minden új hírre, minden szóra, minden gránátrobbanásra, mely a közeleget nagy veszélyre figyelmezteti.

Izgalmasság, lelket ölők a várakozás napjai. Nyugtalan az álom, ideges az ébrenlét. A nagy, kőbe vesztély az »offenziva« pedig közeleget feltartóztatlanul, mint egy pokolból kiszabadult ördögi Vérhenger, s gyilkos gőze jó előre megfertőzi a levegőt. S amint közeleget, egyre jobban összeszorulnak a katonalelkek, melyek a biztos lépéssel érkező veszély félelmében saját meggyőződéstől lettek kinos bizonytalanságának legrettenetesebb óráit élők át, mindaddig, míg csakugyan kitör a borzalmas vihar, melynek ereje, dühe megvált minden szenvedéstől, mert mint egy borzalmas fejűtés egy csapásra megfoszt minden öntudattól.

Szeretotadományokat kér a Had-segélyező Hivatal!

Átvételi külföldi ményre, IV. Vácslónca 38 sz.

K Ü L Ö N F É L É K .

Hajnalodik...

Csakhogy végre hajnalodik!...
Három „digo” holtan hever előttem.
Küszva jöttök, mint a kigyó.
Mit tehettem? Mind a hármat lelőttem.
Nyitott szeműk elmereng a
Lassan kelő, életontó, esztén napon...
Gyerekenber mind a három:
A sapkámat ájtatosan lekapom.

S így pusztul az olasz folyton.
Mégse hagyja abba kedvességét.
Néhéti a Napot után,
Ha előtte már a sapkát levetttem!
S ussítatja ránk a poklot,
Vagy az égben a jószágok szenteket!
Hiába: a magyar bakát
So kiverni, so legyűzni nem lehet!

Most a rögök megmozdulnak.
Köszelnek. Ember-formát öltenek.
Jönnek túlról számon kérni,
És a hármat éjjel ki is ölte meg?
Rájuk kösszont minden ágyúnak...
Srappnell sávit... Kövér gránát sakatot...
Holnap tán a kelő Napot,
Kövült szemmel én nézem majd valahol...

Ferke Ágost.

— Kérélem. Lapunk folyó hó 1-ével a XXXV-ik évfolyam 1-ső negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelettel kérjük előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt. megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék. Tisztelettel a kiadóhivatal.

Előfizetési árak:

Egész évre	K 20.—
Fél évre	» 10.—
Negyed évre	» 5.—

Egyes szám ára 40 fillér.

— **Kiadóváltozás.** A Fischel-Strausz-féle csáktornyai könyvkereskedés és nyomda s a »Muraköz« c. lap történetében nagy esemény történt. Strausz Sándor, több évre visszaterjedő súlyosabb természetű betegsége s üzletlétárs öccsének, Strausz Miksa, népfőlkész századosnak, több évi harctéri szolgálatára való tekintetből, kénytelen volt üzletét eladni, minek következtében lapunk is kiadót cserélt, mert a nyomdával együtt természetesen a »Muraköz« is Balkányi Ernő alsó-lendvai és muraszombati könyvkereskedő és nyomdatulajdonos birtokába került. Aminő fájdalommal válnak meg 35 éven át fenn-tartott és ennek során felvirágoztatott üzlet-tüktől Strausz Sándor és Miksa, azonképen mi is öszintén sajnáljuk, hogy ennek kap-csán lapunk kiadótól búcsuznunk kell. Annál fájdalmasabb ez a búcsuzás, mert Strausz Sándor alapítója a »Muraköznek«. Neve a lap alapításától fogva állandóan össze van forrva a Muraközszel, annak fenntartásával, fejlesztésével. Strausz Sándor kiadó soha nem befolyásolta a lap szellemi irányát, vezetését; de mindenkor azon volt, hogy a lap muraközi speciális hívatásának, hazafias misz-szójának minél eredményesebben eleget tessen. Hogy a lap a kényelvűség nehézségeinek s így költséges volta dacára, szű-kes vidéki keretében, mégis kifejlődhetett,

ez Strauszék érdeme, kik soha, semmiféle áldozattól nem riadtak vissza, hogy a lap intencióinak megfelelhessen. A válás fájdalom-perceiben csak egy a vigasztaló, hogy az új tulajdonosban, Balkányi Ernőben, hazafiasan gondolkozó, praktikus üzletembert üdvözölhetünk, aki a lappal szemben is érvényesíteni fogja Alsólendván szerzett értékes tapasztalatait; másrésztől, hogy Strauszék csakis a legsúlyosabb egészségi és háborus kényszerhelyzetből kifolyólag határozták el magukat erre a rájuk nézve életbe-vágó fontos lépésre. Mi a magunk részéről szívből óhajtuk, hogy Strausz Sándor, aki továbbra is Csáktornyan marad, zavartalan pihenés közben erősen megrendült egészségét, gondtalanságban, teljesen helyreállítva, a jól megérdemelt nyugalmat minél tovább zavartalanul élvezhesse!

— **Kitüntetés.** Öfelsége a király megparancsolta hogy legelsőbb dicséző elismerése a kardok egyidejű adományozásával tudtul adassék az ellenséggel szemben tanúsított viláz magatartásuk elismeréséül Veur László és Leitner János 20. honv. gy. ezred-beli tartalékos hadnagynak.

— **Kinevezés.** Öfelsége a király Steininger Gábor okl. tanítót zászlóst tartalékos honvédhadnaggyá nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Pataki Ilonka okl. tanítónőt, Pataki Viktor kotori áll. isk. igazgató-tanító lányát, eljegyezte Rády László áll. isk. tanító.

— **Kinevezés.** Öfelsége a király Keller Lázár és Lovrencsics Ferenc okl. tanítókat tartalékos hadnaggyokká nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Novák Imre délavasuti raktárnok Barcsról eljegyezte Péter Erzsébet urileányt Szigetváron 1917. dec. 26-án.

— **Házasság.** Rónai Sándor, a kolozsvári áll. tanítóképző intézet tanára, 1917. december 28-án házasságot kötött Szabó Etuskával, Szabó József rákoscsabai háztulajdonos leányával.

— **Levél a harcterről.** Táb. p. 487. dec. 26. »Kedves Szerkesztő Úr! Első szóra: Boldog újévet! Olasz földön élek, a kis olasz városka nagy harangja épp most üti a kettőt, éjjel után. Csudálatos és bámulatos vidék. Minél beljebb megy az ember, annál érdekesebb a Karszt. Görz környéke csupa rom. Szörnyű és háborzongató, amit ott lát az ember. De amint áthalad az ember a sivár sziklák közt a szép olasz alföldre, ott meg mindjárt megnyílik az ekzotikus növények országa: pezsgő élet, enyhe tél (+10, 15 C). Az utszélen millió és millió K értékű hadianyag hevert — köröskörül a rommá lőtt városok, falvak. Egy mocsárban szép nyugodtan fekszenek szétterpesztett lábakkal és öszzeroncsolt melle a hősök. Sem előszóval elmوندani, még kevésbé tollal leírni lehetetlen mindazt, amit itt lát az ember. Bámulatos az az energia, amit itt műveltek csapataink. De nemcsak műveltek, hanem dolgoznak még mai napig is. Karácsony napján oly gyönyörűen bömböltek az ágyuk, hogy öröm volt hallgatni. Szinte felvidul az ember, mikor a mi nehéz ágyunk ereszt ki a maga gyümölcsét! Bum mmm m (mély moraj) és utána mély csönd. De mindezek dacára azt mondom, hozza meg a kis Jézuska a várva várt békét, hogy elnémuljanak a szörnyű ágyuk és gyilkoló fegyverek mindörökre! Rhosóczy Elek zászlós.«

— **Köszönetnyilvánítás.** Kacun Mihály korcsmáros az idén is 20 K-t adományozott a Vöröskereszt csáktornyai főkegyeletének,

melyért ez uton is köszönetét nyilvánítja az elnökség.

— **Tűzhatal.** Novák Ferenc drávavásárhelyi gazdának Iuliska nevű 5 éves lánya karácsony másodnapján délelőtt, míg szülei a templomban voltak, a konyhában a takaréklüszhelybe szalmát dugdosott. Ettől ruhája meggyulladt, amittől nyolc órán belül meghalt. A szerencsétlenül járt gyermek szülőit öreganyja volt csak a szobában, aki azonban tehetetlenségében nem tudott rajta segíteni. Amikor a szülők a templomból hazatértek, a még lángokban álló gyermekről a ruhát letépték, de mindhiába volt. A gyorsan alkalmazott orvosi segély sem segíthetett rajta.

— **A kórház teljes feloszlása.** A csáktornyai kórházak, melyek részbeni felosztásáról multkor hírt adtunk, teljesen megszűnnek. Felsőbb intézkedésre nemcsak a polgári iskolában s az Óvárbán elhelyezett kórházakat osztatták fel, de a lakonyában, sőt a barakkokban berendezetteket is. Az összes felszerelést az olasz harctér felé hurcolják, a betegeket pedig más kórházakban helyezik el az orvosi karból s a tiszték közül sem marad Csáktornyan senki. A kórházak bezárítása következtében az állami polg. fiu- és leányiskola épületébe visszahurcolódik.

— **A karácsonyi szünet meghosszabbítása.** A fennálló rendkívüli körülményekre (tűzelőanyag hiánya, élelmickek bevezetésének nehézségei) való tekintettel a vallás és közoktatásügyi m. kir. Miniszter 205233. sz. rendeletével a szabályszerű karácsonyi szünetet tizennégy nappal meghosszabbította. Ez okból a helybeli áll. tanítóképző-intézetben s az áll. elemi és polgári fiu- és leányiskolában az ünnepek által megszakított tanítást január 17-én kezdődnek újból.

— **Szükség az orosz fogságból.** Tavasz Ferenc, a csáktornyai áll. tanítóképző intézet rendes növendéke, 1915-ben besoroztatván, kiképzetése után harctérre került. Harcolt mindenfelé, míg végre is orosz fogságba került. A fiatal katonának azonban szerencséje volt. December 4-én sikerült a fogságból megszöknie. Most szülőfalujában, Kutyiban pihen ki a kockázatot szűkés fardalmait.

— **Háborus segély.** A kultuszminiszter rendeletet adott ki, mely szerint a községi és felekezeti elemi iskolai tanítóknak, kik az 1913. XVI. t. c. alapján fizetékieskiegészítő állománygyében részesülnek, évi 1200, az óvónőknek pedig 1080 K háborus segélyre van igényük. A menedékházvezetőket 720 K segély illeti meg. A szerzetes tanítók 1000, a tanítónők 800, az óvónők 600 K segélyt kapnak. A helyetteseknek 80 K havi háborus segély jár.

— **A sertésbizalás nyilvántartása.** Mindenki, aki háztartási vagy gazdasági szükséglet címén sertést hizal, köteles a hizalás tényét a községi előjáróságnál 8 napon belül bejelenteni. A jelen rendelet hatálybalépte után megkezdett hizalást mindenkor 48-órán beülni kell bejelenteni. A bejelentésnek tartalmaznia kell a sertések számának és átlagos súlyának pontos megjelöléseket. — A hizaló tartozik 48 órán belül a helyi hatóságnál bejelenteni minden időközi változást, mely a hizalt sertések számában bármily tekintetben elő áll. — Ha a hizalható sertések számát az alispán állapítja meg, a bejelentő az engedélyt a hatóságnál bemutatni köteles. — A feletti rendelkezés

folytán felhívja Csáktornya község előjárósága Csáktornyanak érdekelt lakosságát, hogy sertésbizalási bejelentési kötelezettségének annál is inkább 8 napon belül eleget tegyen, mert a rendelet 12. §-a értelmében a mulasztók kihágást követnek el és hat hónapig terjedhető elzárás és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

— **Királyi kitüntetés.** Ófelsége a király legkegyelmesebben méltóztatott megparancsolni, hogy Mastnak Kálmán b. h. 3. t. v. z.-beli tartalékos hadnagynak — Mastnak József helybeli lakos fiának — a legfelsőbb dicső elismerést — a kardok egyidejű adományozásával — újból tudtul adassék.

— **A VII. hadikölcsön.** A VII. hadikölcsönre Csáktornyan a következő jegyzések történtek: a Csáktornyaidei Takarékpénztárnál összesen 304200 korona (ebből az intézet 150 ezer K), a Muraközi Takarékpénztárnál 442700 (190 ezer), a Csáktornyai Takarékpénztárnál 614150 (100 ezer) korona. Mind a három takarékpénztárnál tehát 1 millió 361 ezer 50 K-t jegyeztek összesen. A VI. hadikölcsönre júniusban 1 millió 641 ezer 150 K volt a jegyzés. Mind a hét hadikölcsönre a háboru alatt 8 millió 179 ezer 700 koronát jegyeztek Csáktornyan.

— **Állandó mozi.** A Rákóczi-utcai állandó mozi mai előadásainak műsora: A bluzkirály (vígját. 3 felv.); Laufen község (term. felv.); Egyenes úton egyedül (dráma 4 felv.). Jövő szerdán A falu rossza előadása elővételben.

— **Balatonfüred bérbeadásának jóváhagyása.** Tudvalevő dolog, hogy Balatonfüredet a Szentbenedekrend egy részvenytársaságuk 50 évre bérbeadta. A bérbeadást a király is jóváhagyta. A részvenytársaság, mely 1918-ban veszi át fürdőt, nagyszabású építkezéseket tervez Balatonfüreden s az építkezések egyrésztéhez már hozzá is fogtak: vízvezeték építenek, csatornákat ásna, az Erzsébet szanatóriumot kibővíti s a modern igényeknek megfelelő dietétikus szanatóriumot építenek. Tihanyban is szálloda készül, a Balaton elhanyagolt közlekedési viszonyait pedig motorjáratok segítségével fogják megjavítani.

— **A katonaság zeirt nem vásárolhat.** Miután a katonaságot zsirral, szalonnával ezentúl csakis a Közélemezési Hivatal láthatja el, a hadvezetőség a katonaságnak szigoruan megtiltotta, hogy bárhol is élelmickeket vagy erre a célra sertéseket vásárolhassanak.

— **Hullaszállítás felfüggesztése.** A vasuti kocsik nagy hiánya miatt ideiglenesen beszüntették a holt testeknek a vasutakon való szállítását. A mai kiadott engedélyeket is ez okból visszavonják.

— **Jótevény mozielőadás.** A helybeli Vöröskereszt fiókegylete a karácsonyi adománya költségeinek fedezetére f. hó 16-án d. u. jótevény mozielőadást rendez, melynek támogatására a jótevény közönség jószívűségével appellál. Szinre kerül Kálmán hírneves darabja, Az obsitos, mely ugyis mint operett s mint filmdarab kedves fogadtatásra talál mindenfelé. Három előadás lesz erre a célra: a tanulók részére 4, a közönség részére 6 és 8 órákor. Jegyek f. hó 12-től előre váltathatók Pethő Jenő gyógyszerésznél, egyébként a pénztárnál is d. u. 3 órától. Helyárak: páholy 20 K, I. hely 3 K, II. hely 2 K, III. hely 1 K. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

— **Uj moratórium rendelet.** A hivatalos

lap moratórium-rendelete az 1917. október 2-ik napjával kezdődő és 1917. december 31-ik napjával bezárólag terjedő időben lejárt váltóknál, kereskedelmi utalványoknál és közraktári jegyeknél a bemutatást és az óvást elengedi, az 1917. december 31-ike után 1918. április 2-ikáig bezárólag lejárt ilyen papiroknál pedig a bemutatás és óvás határidejét 1918. április 15-ikéig bezárólag meghosszabbítja.

— **A honvédelmi miniszter új rendelete a felmentettekéről.** A vármegyékhez rendelt érkezett a honvédelmi miniszteről, mely közvetlenül érdeklí a felmentetteket. Kitünt ugyanis, hogy a felmentések bizonyos százaléka hiábavaló volt, mert a nélkülözhetetlenek jelentett munkás bekerült a menetszázadba kivonult a frontra, ahonnan azután semmiféle hatósági intézkedés sem tudta hazahozni. A bürokratikus késedelmeskedés tehát a felmentések nagy százalékát illuzióriussá tette és igen gyakran a legkellemetlenebb komplikációkat eredményezte. Ezeknek a jövőben elkerülését célozza a miniszter mostani rendelete, amely szerint a katonai parancsnokság a főispáni hivatal megkeresésére azonnal, a honvédelmi minisztérium rendelkezésének bevárása nélkül tartozik a felmentettek szabadságolni.

— **Uj cselédkönyvek.** A belügyminiszteri rendelet szerint a házcseledek arcképes cselédkönyvvel látandók el. A rendelet értelmében 1918. január 1-től csakis arcképpel beragasztott szolgálati könyvet állíthatnak ki az elsőfokú hatóságok. A látogató jegy nagyságú s hajlékony arckép a cselédkönyv első féllapjának belső részére ragasztandó, lebélyegzendő s a cseléd által aláírandó. A régi cselédkönyvek 1918. évre érvényben maradnak, de 1919. január elsejére ujjakkal pótlandók.

— **Vasuti szabadjegyek január 31-ikéig érvényesek.** A kereskedelemügyi miniszter rendelete értelmében az 1917. évre szóló éves szabadjegyek, továbbá az 1917. december 31-ig érvényes időleges szabadjegyek és az 1917. év tartamára kiállított kedvezményes áru bérletjegyek érvényét 1918. január 31-ig meghosszabbították. Ez a meghosszabbítás azonban nem terjed ki a dijszabásszerű rondes bérletjegyekre, sem a dijszabásszerű félárjegyek váltására jogosító arcképes évi igazolványokra, sem az 1915. évi január 1-ével kiállított új mintájú félárjegyek váltására jogosító arcképes, sem pedig a 13. számú időleges igazolványra.

— **Bevárási engedély március 31-ig.** A honvédelmi miniszter felhatalmazta a polgármestereket és főszolgabírákat, hogy mindazonoknak, akik a katonai szolgálat alól való új felmentésüket vagy meglevő felmentésük meghosszabbítását kérték és erre javaslatba is hozták, ha felmentési ügyük idejében elintéztést nem nyert, már most 1918. március 31-ikéig érvényes bevárási engedélyt adhassanak. Megengedte továbbá, hogy az ez évi december 31-ig általánosságban felmentett hivatalos gőz- és motorcséplőgépezetlők és fűtők felmentése, ha felmentésükre még továbbra is szükség van, 1918. február 15-ig meghosszabbíttassék.

Adakozunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

Hadsegélyező Hivatal főpénztára, Képviselethez.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržanja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:

knižara Strausz Sándora kam se predplate i obznanne pošiljaju.

MEDJIMURJE

na hrvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i puvodljivi list za pak izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Prodajna ošna je:

Na čelo leta K 20—

Na pol leta 10—

Na četvert leta 5—

Pojedini broji koštaju 40 fill

Obznanne se poleg pogodbe i fali računaju.

Odgovorni urednik:

ZRINYI KÁROLY.

Glavni urednik:

MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlastnik:

STRAUSZ SANDOR.

Suradnik:

SRÁY FERENCZ.

Pogodbe za stalen mir s rusom još trajaju.

Rusi su opozvali francuze, engleze i taljane, da bi se i oni pomirili. - Vu Ruskoj su svi narodi za stalen mir. - Taljani se opet gibljeju. - Trgovinu smo opet počeli s Rusijom. - Francuzka, pak Englezka se neće s nami i s našimi saveznicima za mir razgovarati. - Ukrajničari su za mir. - Jeruzalema su englezi odzeli od turčina. - Englezi, pak francuzi su strahi, da bude general Hindenburg na protuletje opet nekaj zločestoga izmislil za njih.

Kak stojimo na bojnomoj polju?

Na den božića se je rezglasilo da su se vu Brest Litovsku izposleniki med sobom naravnali i da nikakve zapreke nema da bi se stalen mir sklopil. Ruski izposleniki su isjavili, da rusko pučanstvo hoće, da se a čim predi pravičen, sveobći mir složi med svimi narodi, koji su vu neprijateljstvu. Vu ime Austrije i Magjarske je grof Czernin minister izvanjskih poslova očitovao, da je i naših orsagov cilj, da se pravičen i sveobći mir napravi, zbog toga nema dvojbe, da bude izposlana komisijska moguća srećno dovršiti rezpravu i mir sklopiti.

Izrekli su izposleniki, da svaki orsag mora nazaj dati drugomu one zemlje, koje je jedan od drugoga osvojil. Vojništvo se mora iz osvojenih orsagov vun potegnuti. Izrekli su nadalje, da taborske stroške jeden drugomu nebude platil. Kvare, koje su vu bitkah vojniki napravili, budu vojujući narodi skupa platiti morali. Izreklo se je nadalje, da po temelju gori pomenutih doklucakah sa svimi vojujućimi narodi pomiriti i s njimi sveobći mir hoćeju sklopiti. Zbog toga treba, da i drugi boreći se narodi, kakti englezi, francuzi i taljani zeznaju, koji bi bili fundamenti sklopljenja mira. Za to se je od strani rusov vu tem postu pismo poslalo i drugim vojujućim narodom, kakti englezu, francuzu i taljanu. Dok od ovih odgovor dojde komisijski, deset dni treba, za to je komisijska izrekla, da do 4 ga januara nebude spravišće držala. Kaj se pak posebnog mira tiče, koj bude se s Rusijom sklopil, komisijska je dalje vodila rezpravu.

Med rusom i med nami, nemcom, bulgarom i turčinom je privremeni mir dokončan i podpisan. Gđa su vu taboru ruski vojniki to zeznali, čelu noć su raketline pušćali vu zraki popévavali i veselili su se, da bude stalen mir nastal. Vu Rusiji su svi narodi za mir, i oni, koji su preć. proti miru delali. Kerenskievoga generala Korovi-

čenkoa je puk zatukel, kajti ov nije s onimi držal, koji mir hoćeju.

Da bude stalen mir s rusom sklopljen to je sveta istana, kajti rus, pak i mi i naši saveznicima mir hoćemo. Ali kak bude s našimi drugimi neprijateljima? to se još nemre znati. Odluku naših drugih neprijateljah vezda čeka čeli svēt. Hoćeju ovi mir, ali nećeju? to je pitanje.

Gđa ove rede pišemo, još nije znati, kakov je odgovor francuzov, englezov i taljanov. Nekoje neprijateljske novine pišeju, da se ovi nećeju pomiriti, nego dalje hoćeju tabor voditi. Francuzi i englezi proti nemcu se hoćeju dalje boriti, koga na kolena hoćeju spraviti, taljan pak proti nam, ar bi radi od nas nekoje zemlje odzeli.

Nije moći razmeti zakaj čekaju ovi naši neprijatelji s mirom? Morti misliju, da se more još kaj pripeliti vu Rusiji, pak bude onda rezpravi predi krej, kak bi kaj do končali. Da englezi vu tem spekuliraju, to je istina, ar njihovi naplaćeni ljudi, pravi politički maršetari mešariju delaju vu Rusiji med pukom proti miru, koj bi se s nami sklopil. Ali to nikaj ne hasni! Mir se je vu srcu ruskoga pučanstva tak dozrelil, da proti tomu nikakve političke huncvutarije englezke, pak francuzke nikaj nebudu mogle napraviti.

Da Englezka neće mir, iz toga je takaj videli moći, ar je vlada opet 280 jezer regrutov pozvala vu kasarnu.

Vu Taljanskoj se taljanska vojska podjednom giblje; jedanput tu, drugiput tam navaljuje na naše šerege, koji njihovu navalu svigdi iz lehka odbjeju.

S Ruskom su nemci, austrijanci i naši trgovci opet počeli trgovinu Magjarska je više velikih trgovcov poslala vu Rusiju s vnožnom robom, koja se bude tam prodala za nju iz Rusije takva roba se dopeljala koja pri nas fali; naprihko: len, konoplje, krzninu, zimske cipele i t. d.

Pichon francuzki i Lloyd Georg eng-

lezki ministri su govore držali vu zadnjih dnevih prošlog tijejna, iz kojih govorov je misliti moći, da se Francuzka, pak Englezka dalje hoće boriti. Ako ovi orsagi nebudu hoteli svoje izposlanike vu Brest Litovsk poslati na spravišće, onda bude Ruska naposeb s nami i s našimi saveznicima mir sklopila.

Ukrajina zvani orsag je k Rusiji spadal, ali gđa su cara odtirali, ov orsag se je reztrgel od Rusije. Vezda čeli šereg francuzkih i englezkih oficirov hodi tam, koji ukrajinske političare nankavaju, da bi proti nam oružje zdigli. Ukrajničari su izrekli, da oni neodvisni hoćeju ostati i s nikim se nećeju posvaditi. Ukrajničani hoćeju svoje izposlenike vu Brest Litovsk poslati na pogodbe.

Taljanske novine nesmeju od toga pisati, da se rusi s nami za mir pogadjaju, ar je vlada straha, da bi nemiri buknuili vun, ar pučanstvo vu Taljanskoj neće duže tabor. Osobito vu varaših Torino i Milano zvani je stanovništvo jako za mir. Med vojnikove spise rezdeljuju, vu kojim za mir pišeju. Taljanska vlada oštro pazi, da se nebi rezširila med pučanstvom volja za mir.

Na francuzkoj fronti su englezi počeli navalu 30 ga decembra na nemske šerege. Nikaj nesu mogli naprej dojti, nego izgubili su vno go mrtvih i oranjenih, pak 9 oficirov i 365 zarobljenikov. — Ov den su i taljani navalili pri planini Tomba zvanom na naše čete. Vu nekojih mēstih su taljani vu naše dekunge dospeli. Zapovedništvo je odredilo, da se iztiraju taljani iz ovih naših nekojih dekungov.

Vekši boji su vezda pri Jeruzalemu. Jeruzalem je vu turskih rukah od više sto letah, ali pred nekolikimi tijejni su englezi turčine iz Jeruzalema iztirali. Englezi su tirali turčinsku vojsku dalje od Jeruzalema ali turčini su pomoć dobili, pak su odbili i zapostavili englezku navalu.

Najnovēši gtaši, koji iz Englezke dohadjaju, veliju, da budu francuzi i englezi

sigurno odbili nakanenje ruske vlade, koja je zbog sveobćeg mira pismo poslala na francuzku i englezku vladu. Ovi naši neprijatelji misliju, da smo mi i nemci vre vpešali, za to ponudjamo mira. Nasuprot tomu nekoje englezke novine pišeju, da bi dobro bilo, ako bi se Englezka takaj premisljavati štela od mira, ar bude nemški general Hindenburg opet nekaj izmislit, s čim bude engleze, pak francuze opet preoblada na francuzkom frontu. Mi mislimo takaj, da bude ov spameten nadvodja nemških šeregov nekaj opet dobrog izfondal, s kim bude pritrucal francuze, pak engleze, da budu i ovi malo liheši postali, pak se nebudu protivili, da se sveobći mir napravi.

Kak bu god, ali to je sveta istina, da nas i nemca vre nebudu mogli neprijatelji vuništiti, kak su šteli, ar mir s rusom nam tak veliku vojsku oslobodi iz ruskog bojnog polja, s kojom bummo lahko na poštenje navčili oholne engleze, pak francuze.

Najnoviši glasi, koje smo iz Francuzke dobili, veliju, da su vu Parizu težacki stanovnici na novo ljeto veliko spravišće držali na kojem je Lembat bivši minister govor držal od mira. Vlada se nije podufala, da bi preprečila ovo spravišće.

Denešnji broj je prvi vu novom ljetu. Ja, kakti pišec ovih clankah, kojim je naslov: »Kak stojimo na bojnomo polju?« želim svim mojim poštuvanim čitateljem srečno i jako dobro novo ljeto! To bi moj najveselesi den bil, gda bi mogel na ovom mestu naših novinah pisati, da je sveobći mir s našimi svimi neprijatelji sktopljen. S tem bi mogel rezveseliti srce svakoga našega čitatelja medjimurca i prekmurcana. Daj Bože, da bi se to s čim predi pogodilo! Vu tem ufanju još jedanput svakomu našem čitatelju srečno novo ljeto, mir i božji blagoslov iz srca želim!

Margitai József.

Na novo ljeto.

Dopustil nam je Bog, da se včekamo onoga dana, kad beli golub koj mira znamenuje, počel je obernas letati, barem još neje se do kraja pri nas nastanil. Srce nam igra, kad smo ga itak jedanput spazili i koj nam za kratko vrème mira i to stalnoga mira bude donesel. Dosta smo trpeli, dosta smo vojvali. Vu Boga se zaufamo nato mlado leto i s pobožnim srdcom čekamo i gledimo mir goluba, koj je sad zletel vu visinu i koj itak mira bude donesel nevolnomu narodu, koj je tuliko pretrpel vu strahovitnim svètnim boju. Moramo se pomiriti, ako Božja deca hoćemo ostatici, moramo se pomiriti, ako smo na Božji kip stvorjeni.

Primir, koj se je decembra 17-ga počel, trajal bude, do januara 14-ga. Ako primira med ovim vremenom neodpověju, sam odsebe se bude poduğšal. Vala pak na čelim ruskim—romanskim frontu, od Izhodnoga morja, do Črnoga morja. Ali vala i na ruskim turskim frontu vu Aziji, takod jer i na morju.

Primir ne znamenuje samo to, da ovo vrème nebudu praskale puske, da nebudu ocelnati oroslani tulili, da nebudu se na potoke prelèvala krv, nego znamenuje i to, da se neprijatelji pobratili budu, da novine i listi slobodno ideju prek neprijateljskoga fronta i da na morju slobodno voziju trgo-

vačke ladje. Cilj je tomu to, da se skim bole spoznamo i da se poleg toga lezi naravnamo.

Najvažneše pak je to vu ovim kontraktu, da obedvè strani izgovoriju, da primiru je to cilj: »stalni i pošten mir svakomu narodu. Kak su primira podpisali, odmah se je razprava počela svrhu stalnoga mira.

Prvi osbiljen koračaj proti miru. Na mesto krvi i suzih, béle zastave se vijaju na frontu nato mlado leto. Prestala je krvoločnost na ruskim-romanskim frontu na četrtlo novo leto.

S veselim srcom moramo pozdravlati ovoga dana. Jezero dvèstoput se je na Izhodu krvavo sunce zdiglo, da još vu vekšoj krvi ravno tolikoput na počinek odide na Zapadu.

Prvo novo leto vu strahovitnem boju, kad neprijatelji krvave ruke ponujaju jeden drugomu. Milljun i milljun naroda, koj trpi, gladuje, suznatami očima gleda, kad budu ove krvave ruke skup došle i kad bude jedna, drugu našla. Mi znamo, da početi primir mira nam bude donesel s Rusijom i to zosebnoga mira.

Kaj stoji još vu dojdücem vremenom i kakva sudbina čeka vu krvi porušeni Europu, to je još ovo pitanje, koje nam neda se do kraja veseliti, jerbo neznamo, kad budu Europe drugi narodi na on s cvètjom posipani put stali, na koj je najpredi Rusija stala.

Ali, kak ne se je počela najedenput počeljoj Europi krvoločnost, koja je čelu Europu vu jeden plamen spravila, koja je veliku kmicu donesla na čeli narod, tak se moramo sad vmiriti, da strahoviten viher nebudu na jedenput prestal, kak da bi žlaka odsèkel, nego pomaleme se počela svètiti. Mira prve troubente su počuli naši prestrašeni neprijatelji i još jedno vrème probali budu si vuha zateknuti, doklam nebudu počuli svojega naroda plača i javkanje.

Na to novo leto prvič samo zato molimo, naj prestane strahovitna krvoločnost naj se pomiri svèt med sobom, da svi skupa vu Božjem miru stupimo vu novo leto, da nebudu prazne naše reči, kad prijatelju srečno novo leto želim.

Daj nam Bog svim skupa srečno i mirno novo leto!

Breszt-Litovszk.

Jedea ruski varaš za kojega nigdar nebi bili glasa čuli, ako nej bilo svètnoga boja. Još menje bi bili mislili pred nekojom letom, da naša deca, brati i otci tak budu poznali Rusiju, kak našo lépo Medjimurje.

Da se je primir ravno vu Breszt Litovsku napravil i da ravno tam se naravnavaju svrhu mira, nam je stèm bole zamenito, jerbo Breszt Litovska naši vitežki magjarski honvédi su ga prevzeli. Pod vodjom Arz honvédkoga generala najpredi od festunga na južno—zapadno stojeću Kobilselu su prevzeli i neprijatelja odonud vun pretirali. Stèm su odsvunašnju liniju predrli i odzaja su došli do naj bližesega festunga. 1915-ga augustuša 26 ga vjutro več je naša lépa magjarska zastava se vijala na breszt-litovszki citadeli. Pogany zvani lejtnant je zastavom prek Bug vode prep laval i on ju je nastavil na citadellu svojim honvédi. Ruski šereg, kojega su od svih strani, od zapada, od juga i od južno

zapadne strani tiskali, misli je, da vu Breszt-Litovsku mogel bude se sastavit i ovoga zadnjega festunga obraniti. Ov krej Bug vode ležeci festung je zadnje mesto bilo, vu koje su se još rusi mogli zaufati. Ali kak je predi Ivangorod i potlam za njim Novogorjevsk propal, ravno tak se je niti Breszt-Litovszk ne mogel dugo držati. Breszt-Litovsk festung je bil odredjeni, da brani Bug vode obedvè strani, ali kak vidimo, svojega odredjenoga cilja ne je mogel postiči. Tvrđovine i svakojački menjši festungi, kak jedno kolo na pet kilometrov dalko od Breszt-Litovsk festunga i od Breszt Litovsk varaša su nastavljeni bili, da sadržaju neprijatelja, od kojega god kraja dojde. Jednast jakih festungov je branilo varaša, koji su svi vu velike moćvare bili za sidani i skorom neje bilo nikud moći do njih dojti, najmre pak ne od zapada i od južno-zapadne fronte. Na dva kilometre dalko od citadelle leži Breszt Litovszk varaš, koj 3700 hiž i petdeset jezer stanovnikov je imel. Augustuša 15 ga naše čete već neprestalno su se preblizavale proti varašu. Kad je to rusko soldačko zapovedništvo vidlo, da Breszt-Litovska ruske čete nebudu mogla obraniti i da nebudu mogli se tam zastaviti i nastaniti, odredili su, da civilski stanovnici, moraju varaša ostaviti, vun oditi.

Stanovnike su skup pobrali i sve su je proti Minszku odtirali. Augustuša 18-ga su se oglasili naši štuki pred Breszt-Litovskom i taki ov dan su naši honvédi pod vodjom Arz generala prevzeli nekoje dekuunge od rusov, koji su pred festungi bili. Kak je Breszt-Litovsk prepal, naša slavna offenziva i naše slavno napredovanje prestalo je ovdi, barem rusi, englezi i francuzi su tak mislili, da nigdar nebudemo mogli tak dalko dojti.

Pokehdob vu ovoj krvnoj borbi jako su se fkanili, od arditosti vu zrak su spustili Breszt-Litovsk festunga i vužgali su Breszt-Litovsk varaša, vu kojem je skorom svaka hiža zgorèla i vu pismnu stala, kad su naši vu varaš ulazili. Od potlam je već dvè leti minulo i denes opet po čelim svètu se od Breszt-Litovska spominaju, jerbo vu ovim svètnim boju, ravno vu Breszt-Litovsku se važne historije budu pripetile.

Tak se bude pripetilo, da vu Breszt-Litovsku budu naši s rusima mir sklepili, barem ukrajčani su jako proti tomu. Ali denes su takvi ruski političari na kormanu, koji dosta moći budu imali sve druge partije, koje nećuju mira, vuništiti.

Još dugo se budu vu Rusiji partije sim-tam mešale, još dugo budu svakojačke borbe, doklam se čeli orsag pomiri. Mi samo toliko znamo, da šteta gud partija bude na kormanu, mir se bude napravil.

Kaj god se bude s ruskom revolucijom pripetilo, toliko vidimo, da sadašnj političari mir hoćuju. Dakle ruska revolucija nam bude donesla mira.

Prvič: jerbo oni, koji denes Rusiju vodiju izbilja poštenoga mira hoćuju s nami napraviti, nadalje pak i ruske saveznike presiliti, da se svi pomiriju.

Drugač pak mir mora biti, jerbo Rusija već nemore dale boja tirati. Niti ima k tomu peneze, niti pak narod neće duže krv prelèvati bez svakoga cilja.

Naši političari dosta posla budu imeli, jerbo neznaju vu šteroga orsaga ime su došli ruski poslaniki vu Breszt-Litovsk. Denes Rusija na vno go orsagov se je širom

reštopla. Najjaka strau je ona, koji je de-
nes Szentpétervár glavni varaš. Iz glavnoga
varaša su poslaniki došli vu Brest-Litovak,
dakle s ovami se je moći vu pogodbu pustiti.

Iz ruskoga fronta.

Jeden stari husar, koj je na ruskim
frontu, pisal je dimo, kak se je primir počel:
— Duševna je bila ruska radost pra-
ma nam. Na palice bele rubce su navezali
i onak su išli proti našem dekungom. Obe-
dvě ruke su sdalka nam ponujali i tak su
nas počeli obenjuvati suznatami otima.

Bormeš i mi stari husari smo suznate
oči imali. Naše čete radostno su prijele ruse,
koje smo dobro podvorili. Rekli su, da oni
su samo jedna patrola, ali zutra vnogo njih
bude došlo, svečanostjom i s bandom.

Već je više danov pri nas mir bil i
samo negda- negda se je puška sprošila, ali
po ruskim pohodu sve je tak mirno i tiho
bilo, kak vu najlepšim mirnim vremenju,
samo iz ruskih jarkov se je čulo popeva-
nje i banda. Rusi čelu noć su popevali.

Drugi dan popoldan ob peti vuri veli-
ku belu zastavu smo spazili od ruskih jar-
kov. Banda je igrala i onak popevajuć su
došli rusi, tojest preblizavali proti nam.

Poleg zastave jeden mladi lejtnant je
išel, rusi pak četiri- četiri na red, svi bez
oružja. Veseli rusi svakoga su obinuli i sku-
šovali, poleg toga par minut nikakvoga reda
ga ne bilo.

Zatem je mladi lejtnant nemški poz-
dravil našega zapovednika i prosil ga je,
da naj se ne srđi na ruse, jerbo oni samo
na carovu zapoved su morali vojvovati proti
nam. Rusi su navěk radi imali nas i ne
su tomu oni krivi, da su s oružjem morali
proti nam iti. Ali tomu je sad konec. Od
ruske strani za navěk je tomu kraj.

Směšno je bilo, kad smo spazili, da
odzaja med kozaki jeden svezani ruski ofi-
cir stoji. Rusi su svojega ezredeša tak do-
tirali k nam.

— To nam je zapovednik bil — go-
voril je mladi oficir. Neje štel s dobra s
nami iti, pak smo ga tak dotirali.

Po pozdravu mladi lejtnant stupil je
k ezredešu i pital ga:

— Ali hoćete ovdi tak kak gost biti,
ili pak kak zaroblenik.

Naravno, da ezredes rajši je prevolil,
da kak gost hoće biti. Na to su mu ruke
odvezali i on radostno se je s nami rukuval.

Piše nadalje stari husar, da jako je ve-
sel, da mu je Bog dal se ove vure vćekati,
kad su bivši neprijatelji tak duševno se po-
mirili.

Po celim ruskim frontu su takvi do-
godjaji bili.

List iz Taljanske.

(Nekaj za kratek čas.)

Dragi medjimurci vu prvom redu, da-
jem vam znati, da sem hvalja Bogu još
živ i zdrav, koje takaj i vam svim skup
želim. Na dalje želim srećno novo ljeto vam
ki ste doma v lepom Medjimurju i nam
evim, koji smo vu tuđoj zemlji na bojnom
polju! Pišem vam, kak ste sami dobro čuli,
da smo mi našega neprijatelja potirali, da
nebude frčkal navěk na jednom mestu. Gđa
smo ga pretirali, išli smo dalje za njim.

Išli smo par dni, opet smo se malo
pokresali. Opet on beži, a mi za njim. Do-

šli smo do jedne lépe ravnine, koju je mило
gledati. Išli smo i dalje, došli smo i do jed-
ne šume, tam smo si počivali, ali za malo
vrěme čujemo nekakovu larmu. Već smo
mislili, da nebude dobro; bude nekaj no-
voga. Ali nikaj! Bilo je par stotin taljana,
koji su se skrili i kad smo mi došli tam,
odmah su se predali.

Naš zapovednik oficir odmah veli: Dva
dečke, koji budu dalje lirali ove polentare.
Kocka je pala na me i na jednoga magjara.
Ajđ, idemo! Menjünk! velim ja magjaru!
Ja njega odmah poštem naprej, kajti je meni
na pamet došlo, kaj sem videl, gđa smo
mašerali.

Eh Ferko vezda živiš kak bubreč vu
toju. Mi idemo, ali ja sem se vu svaku
hižu naluknul, kak lisica, jeli bi kaj bilo?
Dvě torbe su taki bile pune, ali jošće ne
bilo dost. Najdem ja tretju torbu i ona je
bila napeta za malo vrěme. Ja si po mali
mrmram; na vezda je dost. Vu jedni torbi
sem imel oštre patrone, dakle dvě naprej,
a dvě na pleča, imam dost! Ajde za taljani.

Idemo dalje, ja se naluknem vu jednu
pivicu. Eto ti vina, kak olje. Ja se ga fest
napijem i nekaj na put zemem, i tak idem
dalje za njimi. Bil sem dobre volje, pak
samo vikam: Avanti! Avanti! a oni ideju
pomalom.

Bilo je svega dost, ali još nesem bil
zadovoljen, kajti nega bilo mesa. Na nekak
bu! Idemo dalje!

Došli smo do jednoga sela, tam smo
si malo počivali i ja odmah opazim vu jed-
nom kokošinjaku dva debele purane.

Hm! kaj vezda? Kak to bude? Ja špe-
kuleram. Je dobro bude! Ja jednoga
zemem, kak bude goder težko. Ali opet
četiri torbe, a puran težki. To je ne
moğuče. Kak bi ja to sve nosil? Im je pu-
ran imel svojih 99 kil na živu vagu.

Halt! kaj vam nebi zabil povedati, ovaj
puran je bil od onoga plemena, kak kaj
imaju naš gosp. priločki Steiner negdi vu
Ameriki. No, dobro je, hvalja Bogu, jesti i
piti imamo dost, purana na lanec, pak ajde.
Par vur ide lépo moj puran, ali ne dugo,
počne plantati na jednu nogu. Sreća ne
daleko je bil kovač i ja njega prosim, da
mi ga podkuje, kajti je obosel. Kovač veli:
da bude. Kovač pita kulko škraplov ima?
ja brojim tri duge i jednoga kratkoga. Tri
kruće i pol bute platili, veli kovač. Ja ve-
lim: Dobro! kovač: Je to je na jednoj nogi,
a na drugi, opet tri i pol. To je sve skup
7 krun. — Kovač: Bute platili? — Budem
samo ga dobro podkujete! — Kovač: Bude
dobro! Na onda ajda! Mi njega podkujemo,
ja platim i još sem dal od onoga dobrog
vina njemu, da pije, kajti je puran jako
lépo išel a ja si za njim pěvam:

Tiral sem taljana,
Sam zgledal purana,
Sem pustil taljana,
Sem zgrabil purana.

Pak tak dalje.

Bilo je sve dobro, dok smo došli do
naše granice. Tam odmah breg, na bregu
put, na putu led, na tedu sněg, a moj pu-
ran nikam dalje, kajti je ne bil na oštro
podkovani. Ne je bil vućen zimi, snegu i
bregu. On je rasel na lepom ravnom toplom
i rodnom mestu. Ja njega tiram, ali on neće.
Ja vičem taljanski: Avanti! Morli onda bude
kaj? Nikaj! on neće. Ja viknem: Jóska me-
gállj! On stane i pita, kaj je novoga? Ja

mu pověm kaj je. On dojde k meni, pak
mi veli: »Na földi, eszünk pechenyét, csak
levagni! Tak je i bilo, mi njega doli. Perje
mu spućemo, kožu ogulimo, pak s njim na
komade vu rajnglu. Gđa je bil gotov, ave
taljane smo s njim nahranili. Jós nam je
ostalo nekaj boljšege za bož'č, ako nebumo
predi gladni.

Na bojnom polju.

Kalsán Ferenc vojnik
iz Perlaka.

SVAKOJAČKE NOVOSTI.

Vinska štibra. Korman je odredil, da
1917-ga leta vina porcija se mora platiti.
Koji gorice povaju, od svakoga hektulitra
vina, koje je 1917-ga leta zraslo, 14 korun
porcije moraju platiti. Koliko vina je komu
zraslo i koliko po vremenu ima, to se tak
bude zvděilo, da občinsko poglavarstvo na
leto četiriput i to marcijuš, junijuš, septem-
ber i december meseca zadnje dane pog-
ledne i pivnice i lagve. Na drozdji od be-
loga vina deset, od črlenoga pak šest pro-
centov se slobodno računava. Ako bi se iz
nenada mošt vinaki vništli, to med 24 vu-
rami prejaviti se mora pri občinskom pog-
lavarstvu.

Od onoga vina, koje je pred 1917-tim
leto zraslo, porcija se ne mora platiti. Od
letošnjega vina makar je prodano i još je
pri gospodarju, 14 korun se mora doli ra-
čunati.

Pustolovina Halifax amerikans-
koga varaša. Vu Ameriki Kanada pro-
vinciji pred jednim morskim varašu, Hali-
fax postajalištu dvě ladje su se tresnule.
Na jednoj ladji municija je bila. Kad su se
ladje tresnule, municija je eksploděrala i
strahovitnu pustolovinu zrokovala. Jeden
del varaša se je porusilo, drugi del pak je
ves vu plamnu. Prěk dvě jezero osobah je
vumrlo, do pet jezer pak jih je ranjeno.
K tomu pak je takov viher i sněg bil, da
su ne mogli odmah nesrećnike odpelati i
pod krov spraviti. Mrtve su jednoga na
drugoga nametali i više danov su je tek
pod vedrom ostavili.

Sest šibic na dan. Englezki trgo-
vački minister odredil je, pokedob nemo-
reju fabrike šibice delati, da svaki englezki
stanovnik, koj je od osemnajst lét stareši,
na dan samo šest šibic slobodno potroši.
Vu Londonu poleg ove odredbe sad dohan-
džeri pri ognju vužizeju papire i onak si
zapušuju pipu ili cigaru.

Hvala Bogu, mi smo još ne na to došli
barem ravno Englezija je tak ravnala, da
nam sve mora sfaliti. Englezija je bila prva
gđe je najpredi snalil cukor, kava šibice. Is-
tina, da niti pri nas se već sve to nemore
na metre ili na vaggone dobiti, ali zato itak
još imamo, barem je i pri nas sve dražeše.
Englezija je prvi foringaš na morju i prvi
štranjkavec, pak itak tam je predi sve zmen-
kalo, kak pri nas. Kak stoji onda Francuzka
i Taljanska?

Občiniti mir. Englezke novine pišetu:

Kad je na nekoji dan prestala rezprava
svrho primira i kad su ruski poslaniki iz
Pétěrvara nazat došli vu Brest-Litovsk, zah-
těvali su, da nemci iz ruskoga fronta nes-
meju čete vu Francuzku voziti. Centralni
orsagi prevolili su k tomu i obećali su, da
iz ruskoga fronta nikam nebudu spravljali
svoje čete izvan onih, koje su već na putu.

Vu Pétěrvaru svi mishju, da mir bude

i to ne samo s rusi, nego i svemi, vu boju stojeći orsagi mori nebi se šteli pomiriti, Rusija to jako hitro bude napravila.

Vu Pétervaru sveposud je opet čuti nemšku rěc, jerbo rusi vun su spustili zatvorjene nemce.

Amerikanski minister od boja. Baker amerikanski soldacki minister pisal je vu jedne novine, da svi težaki i svi meštri trsiti se moraju s celom močjom, da nebi amerikanska pomoć prekesno došla vu Evropu na zapadni front. Sad je najkritičneši položaj i tak hitro je treba na skupljati municiju i s četami skup poslati vu Evropu, kak je samo moći, jerbo drugac nemci predi predereju fronta.

Toliko je sam valual, da za vezda nemaju dosta ladjih k tomu. Mi tak mislimo, da dosta ladjih imaju, samo nje ne ufaju na put pustiti.

Još je ne konec uzbuni vu Rusiji. Iz Rusije pišuju, da bitke još trajaju med kormanom, Kaledin i Kornilov generalom. Bolševiki partija javi, da su zbili Kornilova i Kaledina pri Kaluganu i Tomarovni, ali i to javiju, da pri Don vodi su još velike kozacke čete i da bitkam je još ne konec.

Iz Stockholma pišuju, da vu Kaluganu samo četiri sto kozakov je bilo, pak itak su četiri danov mogli varaša braniti. Sovjeta tamošnje člane su obesili i samo onda se je varaš predal, kad je deset jezer marinerov došlo s črlenom gardom. Pri Tomarovni Kornilov male čete je ostavil, koje su se jako viležki branile, doklam je Kornilov sveksim šeregom prek Don vode vušel. Tak se čuje, da Kornilov prek Don vode petdeset jezer kozakov ima.

Vu Stokholmu tak misliju, da bolševiki partija bude itak nazadnje preobladala Kornilova i Kaledina, ali bitke još više tjednov budu trajale i još vno go ruske krvi se bude prelejalo poleg uzbune.

— Englezka podvodna ladje vu englezkim kanališu. Jedna nemška podvodna ladja koji je Viebeg kapitan zapovednik, vu englezkim kanališu pet velikih trgovačkih ladjah potopila, barem su je englezke taborske ladje jako branile. Izmed ovih jedna je stuki naperjena bila i velikoga terha je vozila. Armentin ladja je predi nemška bila, sad su ju nemci potopili. Dve nepoznate ladje stroška su dopelale vu Engleziju. Sad su pod morjom i stroškom skup Ango zvana francuzka ladja takodjer je štuki se branila, ali ne je mogla niti ona vuji i nju su pod morje spravili.

— Francuzki minfster od glada. Bovel francuzki minister govora je držal vu orsačkim spravišču od strahovilnoga položaja:

— Moram vam povedati — veli minister — vu kakvim položaju je sad orsag. Osemnajst milljun metercentov zrnja nam fali i neznam odkud bi mogli [to veliku svotu prebaviti. Ne samo Ameriku smo prosili za zrnje, nego i Argentin, barem je tam puno dražeše i samo strahovitnom težkoćom je moći odonud sim spraviti. Straho sam od zutrašnjega dana.

Nazadnje pak na mesec 2 milljun 400 metercentov potrebno zrnje nebudemo mogli prebaviti, jerbo nemamo dosta ladjih. Takodjer i to vam morëm povedati, da i soldacki magazini su skorom prazni i sve skupa na tri dni morem zrnje vun dati. Kaj se zobi tiče, takodjer smo vu najveć-

šoj stiski i nemoramo toliko konjov sderzati, koliko soldackija nuca. Na mesto cukora drugi mesec sacharina budemo morali trožiti.

Na to je spravila Englezija Francuzka. **Revolucija vu Južnoj Rusiji.** Južne Rusije revolucija reširjava se na sever. Astrakan varaša bolševik partija ima vu rukah, kozaki pak dvajsti kilometrov dalko stojiju od Astrakana. Bolševik partija vno go mašinpških ima, ali nema štuke kozaki pak imaju više menjših štukov.

Vu Csarecsinu niti jedna partija je ne mogla nikaj napraviti. Bolševiki od sevra, kozaki pak od juga su napredovali proti varašu. Varaški stanovniki pograbili su oružje i obedvë partije su natirali od varaša.

Orenburski kozaki su proti Samari odišli. Vu Odesszi ukrainske čete prevzele su telefona i telegrafičku postaju. Bolševik partija pak još vu rukah drži morskopostajalište, koje ukrainjake čete žmekkami štuki štrélaju. Vu Južnoj—Rusiji položaj je još ne čisti.

KAJ JE NOVOGA?

Vojnikov grob pri Uzsoku.

Sunčece mi zašlo vu karpatskoj gori,
Gde sam mrtev pokrit vu ti hladni zemlji.
Na visoki gori v šumici zeleni,
Za tvrdom planinom grob mi zaraščeni.

Zjedne strani groba zeleni mi bori,
Na njih mi sediju ptički maleni.
Ptički maleni, žalostno tuguju,
Ar otec, nit majka za grob mi nez naju.

Z druge strani groba mali potok teče,
Po njem bistra voda glasno v dal rogoče.
Oh hladna vodica iz planine zvara,
V koju mi se stekla krvčica čerlena.

Ovdi me je ruska kuglica v morila,
Za par dana me već zemljica pokrila.
Već nesveti meni mesec, nit zvezdice,
Nit mi nesveteju dišuće ružice.

Devetsto petnajsto leto se pisalo,
Sedi se moje telo zemljicom pokrilo.
Meseca aprila osemnajstog dana
Žalostna zorjica ovdi nam nastala.

Rano vtemnom zorju »befel« smo dobili,
Da bumo na ruse »hura« pravili.
Oh nesrečna »hura«, napravila!
Da je mene ruska puška pokosila.

Ne sam mogel tužen nikak se zakriti,
Da me nebi mogla kuglica zgoditi.
Ravno me zgodila vu visoko čelo,
Odmah sam se zrušil na to črno zemljo.

Onda sam si zazval Jesuša i Marija!
To mi je na skradnji vuri pomoć bila.
S Bogom mi ostane pajdaški moji,
Pišite mi lista dimo stari majki.

Dajte i njoj glasa dimo žalostnoga,
Da je izgubila sina jedinoga.
Da već nebu d mene listeka dobila,
S kojim bi se barem negda veselila.

Ar sem iz pušeni iz ovoga svëta,
S Bogom moja mladost i ta lëpa lëta!
Vu hladnoj zemljici mirno već počivam.
Samo staru majku grobu si vuzivam.

Mamica ljublena, v malim Medjimurju,
Sedi vu Čakovcu na črnu mašinu.
Pak se vozi k meni do karpatske gore,
Dimo me pak spravi v malo Megjimurje.

Zuga doli stani pri Užok tunelu,
Tam briži zève stran šumicu zelenu.
V šumici zeleni na vkríž su ti puti,
Po kojih buš mogla k mojem grobu dojtí.

Kada mi zagledneš groba mog hladnoga,
Na njem budeš našla véna zelenoga,
Koji znamenuje tuge žalosti.
Ar sam moral vmrëti vu lëpi mladosti.

Onda pak izkopa z zemlje moje telo,
Pak je vozi doli na Užok štacijo.
Na Užok štaciju, na črnu mašinu,
Dimo me pak spravi v moju domovinu.

Malo Megjimurje moja domovina,
Gde bi rad počival do sudnjega dana.
Da bi štela majka volju iz puniti,
Mogla bi mi goše groba pohoditi.

Groba bi napravila štirivuglastoga,
Križa bi nastajla lëpog železnoga.
Na križ bi pak dela particu zelenu,
Na grob zasadila ružicu čerlenu.

Da bi malo suša ružicama nastala,
Pak bi tužna majka groba pogledala,
Nebi treba na nje vodicu nositi,
Dosti bi je mogla suzami močiti.

Rasla bi na grobu ružica čerlena,
Ne kak ovdi sama travica zelena.
Tu bi mogla majka groba pohoditi,
Na njem za me dragom bogu pomoliti.

Szkollber József.

— **Prošnja.** Naše novine su meseca januara 1-ga vu prvi ftralj XXXV-og godišnjeg tečaja stupile. Prosimo naše poštuwane predplatnike, naj nam vu novim fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju. S pozdravljom izdateljstvo.

Predplatna čena je od 1-ga januara 1918:

Na čelo ljeta	K 20—
Na pol ljeta	» 10—
Na četvrt ljeta	» 5—

Pojedini broji koštaju 40 fillëra.

100 korun nagrada! Dobi on koj smo povedati, da je vnedelju (decembra 23-ga) popoldne od 1½, do 2½, vure zdignuti rolu i iti nutri ili vun vu štacun vurarki poleg Strahia Bratja ili pak mori sna za koga koji skrivecki trži zlatne karika prstane, ili pak pleten lanc prstane, ili zlatne male vurice sa belimi kamenčeki na zgorjem deklinu. Tak lëpo prosim, či što kaj zazvedí, naj pove, tak dobi obećanu nagradu. Csáktornya, 1918. jan. 4. Koszty Matyas vurar.

— **Operacije doktora franka.** Na zapovedi zapovedništva višega soldacka bolnica (Reservešpital) se je još ne čela odselila s Csáktornye. Zato i dr. Frank ostane još ov mesec u Csáktornyi. Sbog toga dr Frank ov mesec i na dalje svršuje operacije za civilne u njegovoj bolnici. (Wlascica Gyula u 23.)

— **Đet million vojnikov.** Jedne talijanske novine pišuju, da je Talijanska 5 million vojnikov pod zastavam zvala: 2 million obrtnikov.

— **Jezero stošestnajst štukov** su podvodne ladje odpočetka boja do oktobra 1 ga potopile. S štukami je i municiji pod morje došlo.

— **Stopetnajst milliard francov.** Francuzka je za Elzas — Lotharingiju vu 1870. letošnjim boju 14 milliard, a vu vezdašnjim svëtnim boju 100 milliard franka alduvala.

— **Kaledina su zbili.** Iz Petrograd javiju, da Kaledinove čete su pri Belgrodu zbili. Već su mu poslali kozake na pomoć.

— **Japan ne bude navalil Rusiju.** Japanci ne nahajju Rusiji boja poručiti. Niti to nije istina, da bi med Englezkom i Japonom kontrakt bil, poleg kojega bi Japan Rusiji ako bi Rusija s Nemačkom mir svezala, boja moral poručiti.

— **Kalampéra već ne budu rekvirerali.** Soldačko nadzapovedništvo je vu cilim orsagu rekviraciju kolomperu dokoncal. Od onoga kalampéra, kojega su do vezda rekviranti zapljenili, samo jezero dvésto vagonov bude nadzapovedništvo nazad držalo, a ostanjka, tojest 4 jezer vagonov se bude civilnom ljudstvo nazad dalo.

— **Zeljeznička nesreća.** V Buda-pesti Áca Jolan 19 let stara devojka je na zahodnim kolodvoru na svoju nesreću med sine stupila, zato njoj je jeden vlak obedve noge od rezal.

Pesma.

Jezero devetsto leto sedemnajsto,
Gda sem ja sprehodil zemljicu taljansko.

Nesam si ja našel vu srcu pokoja,
Nego sem si žival straha prevnogoga.

Zemljicu sprevodil rusku i taljansku,
Još nesam izpunil pravicu božansku.

Za svu dragu decu navék sem si mislil,
Na tem tužnem svetu kak bum jih ja stavil.

Ah Bog milostiven, v nebo se jos zgledam,
Kúd i meni dojde čas, da vmreži moram?

Tresila se zemlja, prosila je za me,
Pravednost božanska jošće gleda na me.

Zvezdice vu zraku žele me svétiti,
Morti se nam moral vu zemljicu skriti.

Kak nas mudrost zove pravica božanska,
Vnogoga pokrila zemljica taljanska.

Mene pak i denes strašna misel bhaja,
Neznam, gda bu dragi Bog dal tomu kraja?

Povehlo je cvétje od kad mene nega,
Ja pak na to mislim, bu mi sprhnut treba?

Listje žuto već je doli palo z dréva,
Zelenog na svétu nebu već nikada?

Bože! moja zvezda, ti si mi jađino.
Stvoril si nas tak, da jednako trpimo,

Zdehmem si k Tej, pišem ovo pismo malo.
Da se v Medjimurju za nju bi zeznalo.

Drávidiós.

Novák Ferenc.

708 23

Csak Gyöngyvirág, Ibolya, Orgona és Eau de Fleurs illatokat használjunk

a Dunántúli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinomító Részvénytársaság, Nagykanizsa gyártmányából, mert
felülmul minden külföldi gyártmányt.

**Egy csinos, tiszta
butorozott szoba**

azonnal felvétetik.

Cím a kiadóhivatában.

Eladó

Günsberger Zsigmond ligetvári lakosnál:

Egy kettő ajtóra nyíló Wertheim-szekrény.

Egy íróasztal kemény fából.

Egy söraparátus.

Egy jégszekrény.

4 darab Perlaki Takarékpénztár részvény

és 22 darab boroshordó 30 liter-től kezdve egész 600 literig, összesen 60 hektoliter.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a helyben, 35 év óta fennálló vállalatunkat, cégünk egyik tagjának súlyos és munkára képtelenítő betegsége, a másik tagnak harctéren léte miatt a tartozások és követelések nélkül

Balkányi Ernő alsólendvai könyvkereskedőnek

eladtuk, ki azt a régi cég alatt tovább vezetni fogja.

Az irántunk tanúsított megtisztelő barátságért, bizalomért és pártfogásért hálás köszönetünket nyilvánítjuk és kérjük azt részünkre továbbra is fenntartani.

Utódunk az üzletet a mi általunk megszokott szolid és a kereskedői tisztességet szigoruan szem előtt tartó szellemben fogja tovább vezetni, miért is kérjük őt az eddig bennünket részletett támogatásban részesíteni.

Teljes tisztelettel

Strausz Sándor

Strausz Miksa

népf. százados (a harctéren).

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a helyben, 35 év óta fennálló Fischel Fülöp (Strausz Sándor) cég alatt vezetett könyv- és papirkereskedés, könyvnyomda, könyvkötészet és a »Muraköz« hetilap vállalatot a tartozások és követelések nélkül megvettem és azt

Fischel Fülöp (Strausz Sándor) cégtulajdonos Balkányi Ernő

cég alatt az előbbi tulajdonosok által gyakorolt szolid üzleti szellemben tovább fogom vezetni.

A cégnek eddig ajándékozott bizalomnak és pártfogásnak részemre való átruházását kérve, a legpontosabb és leglelküismeretesebb kiszolgálást biztosítva, maradok

teljes tisztelettel

Balkányi Ernő.